

ROLUL PARTENERIATULUI ȘCOALĂ – FAMILIE- COMUNITATE ÎN EDUCAȚIA PREȘCOLARILOR RROMI

Marieta HĂRȚESCU, doctorand,
Universitatea Pedagogică De Stat "I. Creangă"
din Chișinău, RM

Summary. The article presents theoretical approaches to the role of educational partnership with the Roma family and community for promoting the education of Roma preschoolers, in the organized framework of kindergarten / school, solving problems that come from both educational and family that can be solved with the help of PARTNERSHIPS

Key concepts: family partnership, school, education, Roma ethnicity.

Parteneriatul dintre grădiniță și familie presupune o relație de colaborare, o muncă în echipă pentru stabilirea unei strategii comune în educația copilului.

Cu cât partenerii se cunosc mai bine, cu atât parteneriatul va fi mai eficient și mediul educațional, se îmbogățește devenind un succes ...

Implicarea activă a părinților romi la activitățile din sala de grupă, creează sentimentul de apartenență la grupul clasei, se pot simți utili, părtași la educație, devin conștienți de rolul pe care îl pot avea în dezvoltarea copilului lor.

Venind alături de copii, părintele de etnie rromă învață cum să-l crească în relație cu ceilalți copii majoritari. Părintele îi cunoaște pe prietenii copilului său, apoi între părinți adesea se încheagă relații stabile de prietenie, și colaborare . [4].

Familia reprezintă cel mai puternic factor de socializare în dezvoltarea copiilor, mai ales în perioada copilăriei mici. Încă din primii ani ai dezvoltării copilului, familia romă s-a dovedit esențială pentru dezvoltarea psihică a copilului fiind o sursă primară de dragoste și afecțiune. Aceasta trebuie să împlinească aproape toate nevoile de creștere și dezvoltare, atât fiziologice, cât și psihologice ale copilului, nevoi care condiționează fundamental calitatea achizițiilor psihocomportamentale ulterioare care rămân ca o amprentă asupra deciziilor viitoare. [2].

Filozoful american John Dewey relevă faptul că lecția cea mai grea pe care un copil o are de învățat este lecția vieții. Dacă nu reușește la această lecție, nu există știință care s-o înlocuiască. Părinții sunt cei dintâi dascăli ai copilului lor pentru că ei îl cunosc cel mai bine încă din prima zi de viață, interacționează și comunică constant, sunt un model de urmat pentru acesta.

Grădinița/școala, reprezintă de asemeni, principalul partener educativ al familiei, iar noul Curriculum pentru educația timpurie, pune accent deosebit pe parteneriatul cu familia, sublinind implicarea acesteia nu doar indirect printr-o participare financiară (sponsorizări, donații), ci mai ales direct prin participarea în luarea deciziilor legate de educația copiilor, prezența lor la activitățile din sala de grupă și la viața grădiniței cu toate manifestările ei. Din ce în ce mai des se consideră că „Participarea efectivă a unor părinți ca voluntari, alături de educatoare la

activitatea educativă din grădiniță este o formă de parteneriat evoluată, care merită să fie cultivată în mod special pentru preșcolarii de etnie romă.

Unii părinți vor ajuta facilitând desfășurarea activităților, alții vor conduce, asistați de educatoare, activități pentru care au vocație.” [5].

Dacă facem referire punctual la tipul de familie romă se poate vorbi despre familia extinsă, patriarhală, de tip tradițional .

Ea este alcătuită atât din nucleul familial, cât și din alte rude și generații (trei generații . Membrii familiei conviețuiesc laolaltă iar rolurile și diviziunea muncii sunt bine stabilite. Sistemul de reguli și norme dăinuiesc de la o generație la alta, conservatorismul fiind principala caracteristică. În acest tip de familie există un număr mare de membrii ce contribuie la rezolvarea dificultăților de ordin material astfel se oferă un tip de familie multe modele de comportament.

Familia extinsă se aseamănă cu o mică comunitate: copiii petrec mai mult timp în compania adulților, fapt ce ar putea influența în sens pozitiv dezvoltarea lor. Femeile stau în casă și fac menajul pentru întreaga familie, fiind responsabile și de educația copiilor, de însușirea limbii materne sau a bunelor maniere. [3].

Un parteneriat grădiniță-familie este esențial pentru succesul preșcolarului de etnie romă. Literatura de specialitate recomandă trei direcții: acceptarea familiei, respectarea familiei și legătura cu familia. Se pare că cea mai mare barieră a parteneriatului grădiniță-familie constă în faptul că părinții nu se simt acceptați. Pentru a evita acest lucru cadrul didactic trebuie să aibă o atitudine pozitivă față de familie, furnizând astfel un punct pozitiv de plecare în relația cu ei, să recunoască și să acorde feed-back la nevoile și temerile părinților, să informeze părinții cu privire la activitățile care urmează să aibă loc în grădiniță, să folosească un limbaj prin care să interacționeze cu familia, și să implice părinții în realizarea programelor astfel încât să înțeleagă cât de importantă este activitatea cu profesioniștii. [1].

Eficiența parteneriatului va fi mai evidentă în funcție de măsura în care cunoaștem mai bine familiile preșcolarilor romi, cu cât părinții vor cunoaște mai bine programul educațional (temele studiate în fiecare săptămână de către copii, materialele necesare desfășurării optime a activităților de învățare în care se vor implica părinții). Cu cât colaborarea dintre educatoare și părinți este mai strânsă cu atât mai bine ambele părți vor cunoaște mai bine copilul.

Fără rezerve putem să afirmăm că vârsta preșcolară este baza educativă a întregii vieți. Familia, grădinița și școala sunt factorii cei mai semnificativi care contribuie la reușita copilului în viață. Asigurarea unui parteneriat real între aceștia conduce prin implicarea tuturor la o educație corectă a copiilor la evitarea greșelilor și la soluționarea problemelor de orice fel.

În primul rând trebuie să i se acorde o importanță deosebită grădiniței care va reprezenta întotdeauna o etapă indispensabilă. Spunem acest lucru deoarece în colectivitatea din grădiniță copilul stabilește raporturi care nu se regăsesc în familia romă. De asemenea învață să se supună unui program și unor activități derulate cu întreg colectivul din care face parte. [3].

Factori educației (școala, grădinița și familia) trebuie să funcționeze ca un sistem deoarece acțiunea fiecăruia depinde de acțiunile celorlalți influențându-se și completându-se reciproc. Convergența acțiunii lor este determinată pe de o parte de obiectivul fundamental urmărit, iar pe de altă parte de mecanismul interacțiunii lor. Astfel toți acești factori se aliniază pe traiectoria care duce spre realizarea idealului educativ și dezvoltarea personalității umane.

Școala este una din instituțiile centrale ale comunității, are roluri specifice dar nu poate funcționa și nu se poate dezvolta fără a ține cont de specificul comunității în care funcționează.

Comunitatea este: depozitara unui bine comun, este element de referință morală pentru individ, promovează valori de bază (prin legile și tradițiile sale) și de referință pentru individ, ea reprezintă o entitate socială globală în care legăturile dintre membri sunt foarte strânse, iar sentimentul de grup este foarte puternic are rădăcini și tradiții profunde. [1].

Ideea de parteneriat între familie- școală și comunitate trebuie să se bazeze pe principiul complementarității serviciilor sociale oferite de către diversele organizații care activează în comunitate. Succesul parteneriatului școală – comunitate locală este bazat pe legătura permanentă, constantă între agenții comunitari și reprezentanții școlii.

Se realizează astfel un echilibru între schimbare și continuitate, între specific și global, între împlinirea individuală și exigențele de ordin social. Analiza legislației în vigoare ne indică direcții de acțiune ale colaborării dintre autoritățile centrale, județene și locale cu atribuții în domeniul educației .

Având în vedere toate precizările făcute mai sus , despre modul de organizare a familiei rome, decalajul de educație a populației de etnie romă din cauza robiei față de populația majoritară și chiar de celelalte minorități putem spune că rolul parteneriatului Școală- Familie- Comunitate în educația preșcolară romi are o importanță deosebită . Familia romă a devenit responsabilă de importanța educației preșcolare, de siguranța acestuia în cadrul organizat al grădiniței / școlii , asigurarea unui mod de consiliere profesionistă atât pentru părinți cât pentru preșcolari, rezolvarea problemelor din familie atât educațional cât și legal și evident accesul la diferite proiecte care au venit în sprijinul familiei rome și care au îmbunătățit nivelul educațional al copiilor proveniți din familiile de romi. Toate acestea au crescut stima de sine a acestor preșcolari demonstrând că educația trebuie să pornească de la nivelul copilului mic...

BIBLIOGRAFIE

1. AGABRIAN, M. *Școala, familia, comunitatea*. Iași: Științele Educației, Institutul European, 2006.
2. BOCA, C., NICOLAE, I., SECRIERU, A., ȘTEFĂNESCU, D.O. (*Împreună pentru copii: grădinița și comunitatea*). Editura Educația 2000+; 2008.
3. BONCHIȘ, ELENA. (coord) *Familia și rolul ei în educarea familiei*. Iași: Editura Polirom, 2011.
4. DRAGU, ANCA. (coord.), POPOVICI, V. ȘI ENACHE, R. *Consilierea școlară între provocări și paradigme: lucrările prezentate la prima ediție a Conferinței Naționale a Psihologilor Școlari: Constanța, 5-6 iunie 2009*. Constanța: Editura NewLine.
5. MATEIAȘ, ALEXANDRA, *Copiii preșcolari, educatoarele și părinții*, Ghid de parteneriat și consiliere, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2003.